

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. BI stillet af Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg

Spørgsmål BI

Ministeren bedes redegøre for tilstanden i paragraf 3-områderne, og hvilke initiativer han vil tage for at sikre beskyttelsen af disse områder, efter at kommunerne har erkendt, at de ikke er i stand til at løfte opgaven.

Svar

Helt overordnet vil jeg starte med at konstatere, at jeg ikke er enig i den præmis, der ligger til grund for spørgsmålet. Jeg er således ikke af den opfattelse, at kommunerne som sådan skulle have erkendt, at de ikke kan løfte opgaven med at administrere naturbeskyttelseslovens § 3.

Der er tale om en opgave, som kommunerne selv ønskede og fik overført i forbindelse med kommunalreformen. Opgavefordelingen ligger dermed fast. Det er kommunerne, som er ansvarlige for administrationen af naturbeskyttelseslovens § 3. Det vil bl.a. sige, at besvare forespørgsler om de beskyttede naturtyper, vurdere muligheden for dispensationer, udarbejde lokalplaner m.v. Og jeg forventer, at kommunerne løfter opgaven som aftalt.

Det er jeg da også ret sikker på, at mange kommuner bestræber sig på og faktisk gør i dag. Eksempelvis har jeg så sent som i juni måned kunnet konstatere, at en række kommunale natur – og miljøchefer i KTC (Kommunalteknisk Chefforening) i en pressemeddelelse har imødegået kritikken af kommunernes beskyttelse af vores naturområder og kaldt den useriøs.

De påpeger bl.a., at mange kommuner har brugt ressourcer på nye digitale flyfotos, der viser naturområdernes placering og udbredelse, samt at kommunerne bruger mange ressourcer på naturbeskyttelse.

Mange kommuner har for eksempel også gennemført eller er i gang med systematisk at gennemgå de registrerede beskyttede områder – f.eks. Thisted, Aalborg og Skanderborg.

Nogle er oven i købet i gang med at lave en naturkvalitetsplan ovenpå denne registrering, – hvor de angiver hvilke indsatser kommunen særligt vil arbejde med i de næste år.

Andre kommuner er gået sammen om at informere lodsejerne om de beskyttede naturområder, om hvad man må og ikke må – f.eks. i de Nordsjællandske kommuner.

Når det er sagt, så er jeg da samtidig ikke i tvivl om, at der er mulighed for forbedringer rundt omkring i kommunerne. F.eks. har jeg bedt embedsmændene i By- og Landskabsstyrelsen kigge på, hvordan kommunerne informerer om § 3 -områderne. Og det viser sig jo, at kun ca. halvdelen af kommunerne har information herom på deres hjemmesider.

Så jeg er enig i, der skal gøres en indsats for at få alle kommuner med til at løfte opgaven, og få de mange gode eksempler til at sprede sig.

Miljøministeriet arbejder derfor også tæt sammen med KL og kommunerne om den bedst mulige opgaveløsning i respekt for den ansvarsfordeling, der er aftalt med kommunalreformen.

Der er allerede iværksat en række initiativer. F.eks. har By- og Landskabsstyrelsen:

- 1) i juni måned udsendt en ny opdateret vejledning til kommunernes administration af § 3-beskyttelsen,
- 2) der er etableret en "helpdesk", der besvarer henvendelser fra kommunerne om § 3-administration,
- 3) der er også opdateret informationsmateriale og en elektronisk værktøjskasse på By- og Landskabsstyrelsens hjemmeside med redskaber til kommunernes administration.
- 4) Og der er også udviklet et system med skemaer til at registrere § 3-områderne og deres naturkvalitet.

Styrelsen følger udviklingen af de beskyttede naturtypers areal, samt kommunernes afgørelser på området. Vi har også i Miljøministeriet en god tradition for at stille op til efteruddannelse af ansatte i kommunerne, når kommunerne ønsker det.

Men jeg er på ingen måde afvisende overfor, at der kan og skal gøres mere. Jeg har derfor besluttet, at der skal udarbejdes mere konkret information til alle lodsejere og til landbrugskonsulenter mv. om §3, herunder om hvordan reglerne skal forstås. Flere kurser for sagsbehandlere i kommunerne og landbrugskonsulenter m.fl. vil Miljøministeriet også gerne bidrage med. En analyse af §3-håndhævelsen i kommunerne vil være en tredje mulighed for at styrke §3-arbejdet, og

dette drøfter jeg med KL. For at sætte handling bag ordene og komme videre med nogle flere konkrete initiativer, har jeg i første omgang inviteret Kommunernes Landsforening og Danmarks Naturfredningsforening til et møde om §3-spørgsmålet. Jeg er meget indstillet på, at gå ind i et konkret samarbejde – også gerne med Dansk Landbrug og andre – for at få sat endnu flere initiativer i gang.

Når det gælder tilstanden af § 3-områderne, som der også spørges til i samrådsspørgsmålet, så ligger det sådan, at en samlet, systematisk overvågning af dansk natur faktisk først er blevet indbygget i det nationale overvågningsprogram inden for de sidste 4-5 år. Det nationale overvågningsprogram for natur omfatter også § 3-områder, men først når den første 6-årige programperiode i løbet af de næste 1-2 år er afsluttet, kan der laves en samlet opgørelse over disse resultater.

Med hensyn til naturområdernes tilstand er det dog generelt velkendt, at vi står over for store udfordringer især med overskud af næringsstoffer, manglende afgræsning, pleje, dræning, opsplittning af naturområderne og indvandring af invasive arter.

Det er problemer, som ikke lader sig løse på kort tid. Men regeringen har fokus på problemerne og har gennemført væsentlige stramninger i reguleringen af husdyrbrug for at nedbringe ammoniakbelastningen.

Der vil yderligere med Natura 2000- og vandplanerne ske en målrettet og omfattende indsats for at forbedre naturens og miljøets tilstand – her ligger bl.a. lidt under halvdelen af de samlede § 3 -arealer i landet.

Der er også gennemført lovgivning i Fødevareministeriet, der sikrer slåning og fjernelse af opvækst på mange naturområder.

I Grøn Vækst er der yderligere afsat midler til pleje af 40.000 ha natur uden for Natura 2000-områderne.

Jeg har også sikret, at kommuneplanlægningen medvirker til at sikre sammenhæng i naturen gennem planlægning af grønne økologiske forbindelser og potentiel natur.

Regeringen har også udgivet en handlingsplan for bekæmpelse af invasive arter. Og der gøres en række konkrete indsatser derude med statslige naturforvaltningsprojekter, EU-projekter og miljømiliardprojekter mv.

Og så skal man ikke glemme, at staten – og særligt Skov- og Naturstyrelsen - har meget betydelige § 3 arealer som selvfølgelig

plejes og passes så godt som muligt. Og sådan kunne jeg blive ved med at nævne eksempler.

Jeg genkender altså ikke det sortsyn, der ligger i spørgsmålet, men erkender, at der fortsat er et stort arbejde, der skal gøres.